

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

Дисципліна «Історія України»

1 семестр 2019/2020 навчальний рік

Викладачі:	<i>Алексєєв Сергій Васильович, кандидат історичних наук, доцент кафедри «Філософії та СПН» Стешенко Наталія Леонідівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри «Філософії та СПН» philosof@dgma.donetsk.ua</i>
Кредити та кількість годин:	<i>4,5 ЕКТС; години: денна форма навчання: лекції – 30 годин, практичні заняття (семінари) – 15 годин; заочна форма навчання: лекції – 4 години.</i>
Статус дисципліни:	<i>обов'язкова</i>
Мова навчання:	<i>українська</i>
Форма навчання:	<i>очна (денна)/заочна</i>

Донбаська державна машинобудівна академія

ПОГОДЖЕНО

Декан ФЕМ

проф. Мироненко Є. В.

_____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри «Філософії та СПН»

В. о. завідувача кафедри _____

Протокол № «___» від _____ 2019 р.

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту

протокол № ___ від _____ 2019 р.

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є. В. Мироненко, д-р
техн. наук, професор

I. Опис навчальної дисципліни

Курс «Історія України» посідає одне з провідних місць в системі гуманітарних наук. Без ґрунтовних наукових знань про минуле свого народу неможливо зрозуміти сучасне, передбачити, а тим більше, будувати майбутнє. Предметом вивчення навчальної дисципліни є генезис, закономірності становлення та розвитку державності на території України від найдавніших часів до сьогодення. Надзвичайно важливо, щоб студенти оволоділи системою знань про історичне минуле України, могли самостійно визначати причинно-наслідковий зв'язок історичних подій і процесів, тенденції історичного поступу та закономірності формування українського суспільства в межах її етнічної території, особливості та проблеми формування й розвитку української держави.

Знання основних етапів розвитку українського народу та його державності, його найвагоміших досягнень є необхідними для розуміння характеру сучасної української держави та взаємовідносин між країнами.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів неісторичних спеціальностей. Дисципліна «Історія України» належить до циклу гуманітарних, соціально-політичних дисциплін. Курс тісно пов'язаний з такими навчальними предметами, як «Історія української культури», «Правознавство», «Релігієзнавство».

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – поглиблення знань у галузі вітчизняної історії, зокрема, вивчення закономірностей виникнення і розвитку української нації та державності на території України, складного історичного шляху українського народу, дії об'єктивних законів розвитку суспільства, ролі суб'єктивних факторів у процесі їх реалізації, формування загальних основ та системи суспільно-політичних знань, сучасного політичного мислення у майбутніх спеціалістів.

Завдання курсу визначається трьома факторами: загальноосвітнім, виховним і практичним.

Основним завданням курсу є прищеплення культури історичного мислення. Саме воно дає можливість орієнтуватися в складних процесах сучасного розвитку українського суспільства та державотворення. У результаті історичні факти, набуті в шкільному курсі, повинні постати не в площинному вимірі, а комплексним процесом, який відтворює багатовимірність українського суспільства різних часів, а також різноманітні загальні й конкретні факти.

III. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

Знати:

1. основні етапи становлення й розвитку українського народу;
2. історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежної держави;
3. вплив геополітичних факторів на функціонування української державності.

Уміти:

1. аналізувати й оцінювати явища політичного розвитку українського суспільства в контексті світової історії;
2. зіставляти історичні процеси з епохами та застосовувати набуті знання для прогнозування суспільних процесів;
3. показувати на історичній карті території розселення українців, територіальні зміни, що відбувалися, і співставляти їх із сучасними кордонами України;
4. хронологічно співвідносити процеси, які відбувалися на землях України;
5. характеризувати політико-адміністративний устрій України на різних історичних етапах, форми та засади функціонування української державності;

- Оволодіти *навичками*:
- 6.самостійної роботи з джерелами, науково-історичною та історико-публіцистичною літературою;
 - 7.публічних виступів, ведення дискусій;
 - 8.формулювання висновків за результатами досліджень.
- Засвоїти* історичний досвід та уроки історії.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Історія України з найдавніших часів до кінця XIX ст.						
1	Вступ. Витоки українського народу та його державності	9	2			7/9
2	Україна княжої доби та її роль у світовій історії. Київська Русь.	9	2/1	2		5/9
3	Литовсько-польська доба в історії України.	9	2/1	2		5/9
4	Козацька доба. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. Формування української держави	9	2	2		5/9
5	Велика Руїна	9	2			7/9
6	Гетьманщина. Ліквідація української автономної державності. Україна у XVIII ст.	9	2	2		5/9
7	Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій у XIX ст.	9	2			7/9
Змістовий модуль 2 Історія України XX – початку XXI ст.						
8	Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці XIX – початку XX ст. Утворення політичних партій в Україні (кінець XIX – початок XX ст.)	9	2	2		5/9
9	Україна в революції 1905–1907 рр. Україна в роки Першої світової війни	9	2			7/9
10	Українська національно-демократична революція 1917–1921 рр. Україна в революціях 1917 р.	9	2/1	2		5/10
11	Громадянська війна в Україні (1918–1920 рр.)	9	2/1	2		5/10
12	Україна у складі СРСР (1922-1939 рр.).	9	2			7/10
13	Україна в роки Другої світової війни	9	2	2		5/10
14	Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі.	18	4			14/10
Усього годин		135	30/4	15		90/131

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

V Тематика семінарських занять

№ з/п	Тема заняття
1	Київська Русь
2	Литовсько-польська доба в історії України
3	Визвольна війна 1648–1654 рр.
4	Україна у XVIII ст.
5	Утворення політичних партій в Україні (к. XIX – поч. XX ст.)
6	Україна в революціях 1917 р.
7	Громадянська війна в Україні (1918–1920 рр.)
8	Україна в II світовій війні (1939–1945 рр.)

VI. Порядок оцінювання результатів навчання

Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	35	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, виступати з доповідями з визначених питань, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.
2	Тестове завдання №1	10	Семінарська контрольна робота № 1 в формі тестування включає питання, що були розглянуті на 1-5 семінарських заняттях з курсу історії України.
3	Тестове завдання №2	10	Семінарська контрольна робота №2 відбувається в формі тестування, включає питання з другого модулю курсу, та охоплює теми 8-10.
4	Написання реферату	5	Студент здатний продемонструвати достатній рівень опанування основних положень з обраної тематики, демонструвати знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.
5	Модульна контрольна робота №1	20	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
6	Модульна контрольна робота №2	20	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем другого модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого модулю курсу, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Всього		100	-

VII Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально в системі Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
2	Письмовий екзамен	60	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого модулю курсу, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни.
Всього		100	-

VIII Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: - студент здатний запам'ятовувати або відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу; - студент здатний визначати основні тенденції історичного та культурного розвитку в конкретні визначні періоди; - студент здатний відтворювати хронологію, характеристики основних етапів вітчизняної історії; - студент здатний демонструвати знання основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату з історії	75-89% - студент припускається несуттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу; несуттєво помиляється при визначенні основних тенденцій історичного розвитку в конкретні історичні періоди; припускається несуттєвих помилок при відтворенні хронології, характеристики основних етапів вітчизняної історії; припускається несуттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату;
	55-74% - студент припускається суттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу; суттєво помиляється при визначенні основних тенденцій історичного розвитку в конкретні історичні періоди; припускається суттєвих помилок при відтворенні хронології, характеристики основних етапів вітчизняної історії; припускається суттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату;
	менше 55% - студент не може обґрунтувати свою позицію стосовно знання і розуміння найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу; не може самостійно визначити і пояснити основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди; припускається грубих помилок при відтворенні хронології та характеристики основних етапів вітчизняної історії; не розуміє зміст основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату
Афективні: студент здатний	75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складнощі у

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики	поясненні нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	55-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	менше 55% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу.

IX Засоби оцінювання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	- фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та за питаннями до семінарського заняття; - оцінювання активності участі у дискусіях
2.	Індивідуальні завдання	- письмовий звіт або реферат про виконання індивідуального завдання; - оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	- стандартизовані тести; - питання до модульної контрольної роботи
Підсумковий контроль		- питання до екзамену

X. Рекомендована література

1. **Алексєєв, С. В.** Історія України : короткий курс лекцій (для студентів вузів усіх спеціальностей та всіх форм навчання) / С. В. Алексєєв, О. А. Довбня, Є. П. Ляшенко. – Краматорськ : ДДМА, 2007. – 228 с. – ISBN 978-966-379-167-8.

2. **Алексєєв, С. В.** Політичні партії в Україні (1900–1917): навч. посібник з курсу «Історія України» для студентів усіх спеціальностей / Алексєєв С. В. Ляшенко Є. П. – Краматорськ : ДДМА, 2003. – 72 с. – ISBN 5-7763-1414-3.

3. **Алексєєв, С. В.** Плани семінарських занять та методичні вказівки до них з курсу «Історія України» для студентів всіх спеціальностей / С. В. Алексєєв, Є. П. Ляшенко. – Краматорськ : ДДМА, 2008. – 31 с.

4. **Довбня, О. А.** Історія України : довідник / О. А. Довбня, Є. П. Ляшенко, Н. Л. Стешенко. – 2-е вид., перероб. та доп. – Краматорськ : ДДМА, 2011. – 68 с. – ISBN 978-966-379-345-0.

5. **Довбня, О. А.** Історія України. Збірник тестових завдань: навчальний посібник. – Краматорськ : ДДМА, 2009. – 92 с. – ISBN 978-966-379-345-0.

X. І Базова

6. **Бойко, О. Д.** Історія України: навч. посібник. Видання 4-тє, виправлене, доп. – К.

: Академвидав, 2012. – 704 с. – ISBN 966-8226-28-3.

7. Історія України / В. Ф. Верстюк [та ін.] ; під ред. В. А. Смолія. – К. : Альтернативи, 1997. – 416 с. – ISBN 5-86248-127-3.

8. Історія України : навч. посібник / Лановик Б. Д., Лазарович М. В. – К. : Знання-Прес, 2001. – 698 с. – ISBN 966-7767-08-6.

9. **Рибалка, І. К.** Історія України. Ч. 1 : Від найдавніших часів до кінця XVIII ст. – Харків: Основа, 1995. – 448 с. – ISBN 5-7768-0241-5.

10. **Рибалка, І. К.** Історія України. Ч. 2 : Від початку XIX ст. до лютого 1917 р. – Харків: Основа, 1997. – 480 с. – ISBN 5-7768-0470-1.

Х. II Допоміжна

11. **Губарев, В. К.** Історія України : універс. довідник школяра і студ. / В. К. Губарев. – Донецьк : БАО, 2009. – 383 с. – ISBN 978-966-481-084-2.

12. **Дорошенко, Д. І.** Нарис історії України в 2-х т. Т. 1 : до половини XVII ст. – К.: Глобус, 1992. – 238 с. – ISBN 5-7707-1419-0.

13. **Дорошенко, Д. І.** Нарис історії України в 2-х т. Т. 2 : від початку XVII століття. – К.: Глобус, 1992. – 349 с. – ISBN 5-7707-1420-4.

14. Історія України : довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. – 5-те вид., перероб. і доп. – К. : Казка, 2010. – 736 с. – ISBN 978-966-8055-18-8.

15. Історія України : навчально-методичний посібник для семінарських занять / за ред. В. М. Литвина. – К. : Знання, 2006. – 607 с. – ISBN 966-346-236-1.

16. Історія України та її державності : курс лекцій : навч. посіб. для студ. і викладачів вищих навч. закл. / Л. Є. Дещинський [та ін.] ; наук. ред. Л. Є. Дещинський. – Вид. 5-те, перероб. і допов. — Л. : Національний ун-т «Львівська політехніка», 2009. – 474 с. – ISBN 978-966-553-687-1.

17. **Литвин, В. М.** Історія України : підручник / В. Литвин. – 5-те допов. вид. – К. : Наукова думка, 2010. – 828 с. – ISBN 978-966-00-0924-0.

18. Малий словник історії України / В. Смолій [та ін.]. – К. : Либідь, 1997. – 464 с. – ISBN 5-325-00781-5.

19. **Михальчук, П. А.** Термінологічний і хронологічний довідник з історії України / П. А. Михальчук. – 4-те вид. – Т. : Підручники і посібники, 2009. – 192 с. – ISBN 978-966-07-0860-0.

20. **Мітягін, В. Ю.** УСЕ. Історія України : [довідник] / В. Ю. Мітягін ; ред. С. Кульчицький. – К. : Майстер-Клас, 2009–2010. – 240 с. – ISBN 978-966-471-099-9.

21. Новітня історія України (1900–2000) : підручник / за ред. А. Г. Слюсаренко. – К. : Вища школа, 2000. – 663 с. – ISBN 966-642-004-X.

XI. Інформаційні ресурси в Інтернет

22. <http://www.history.org.ua/index.php?urlcrnt=JournALL/select.php&seriaName=geo>

23. <http://www.cossackdom.com>

24. http://www.geocities.com/ua_ukraine/ukrainerus.html)

25. <http://www.uahistory.cjb.net/>

26. <http://www.holodomor33.org.ua/library.php>

27. <http://ukrarmy.kiev.ua/>

28. <http://sumy.net.ua/?p=1>

29. <http://www.studentbooks.com.ua/content/view/119/49/1/1/>

XIII. Політика доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу честі¹.

¹ Кодекс честі Донбаської державної машинобудівної академії /

Окреслимо його основні складові:

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.